

Welstandscommissie Hollands Kroon

Jaarverslag 2022

Inhoud

Inhoud.....	2
De voorzitter spreekt	3
Actueel	5
Omgevingswet en verder	7
Groot plan.....	10
Zo werkt het	12
Even voorstellen	13
Werkwijze	14
Beoordelingskaders	15
MOOI DARS	16
Erfgoedplan	17
Cijfers.....	19
Aantal aanvragen	20
Aantal behandelingen	20
Aanvraagsoort	21
Thema	22
De advisering.....	25
Ondersteunende activiteiten	26
Hoe is het met?.....	28
Evaluatie en aanbeveling-en	30
Overige aanbevelingen door de commissie	31
Tot slot	32
Arie Keppler Prijs 2022	33
Colofon.....	34

Nr 2. Schuur in het landschap Barsingerhorn. Welstandscommissie Hollands Kroon

De voorzitter spreekt

In 2022 is het gehele jaar gewerkt via video vergaderen. Gedurende het jaar was bij de grote commissie sprake van een regelmatig aanbod in het aantal aanvragen. De complexiteit en diversiteit van de plannen in de grote commissie is ongeveer hetzelfde gebleven. Plannen worden wel regelmatig al in een vroeg stadium aangeboden, de commissie ervaart dit als positief. Ook opvallend was dat er in 2022 regelmatig aanvragen waren van ontwikkelingen op en rond het agrarische erf. In dit jaarverslag wordt nader ingegaan op een aantal van deze plannen.

De samenstelling van de commissie is in 2022 niet veranderd. De huidige leden van de welstandscommissie zijn eind 2022 ook benoemd als lid van de Monumentencommissie van Hollands Kroon. Hierdoor is, vooruitlopend op de inwerkingtreding van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit (zoals ingegeven door de Omgevingswet), nu al de samenhang in de advisering op welstand en monumenten geregeld. In de commissie worden inmiddels regelmatig monumentenplannen ingebracht. Van het overleg met de gemandateerde, Natasja Hogen, werd in 2022 regelmatig gebruik gemaakt. Daarnaast was ook Paul

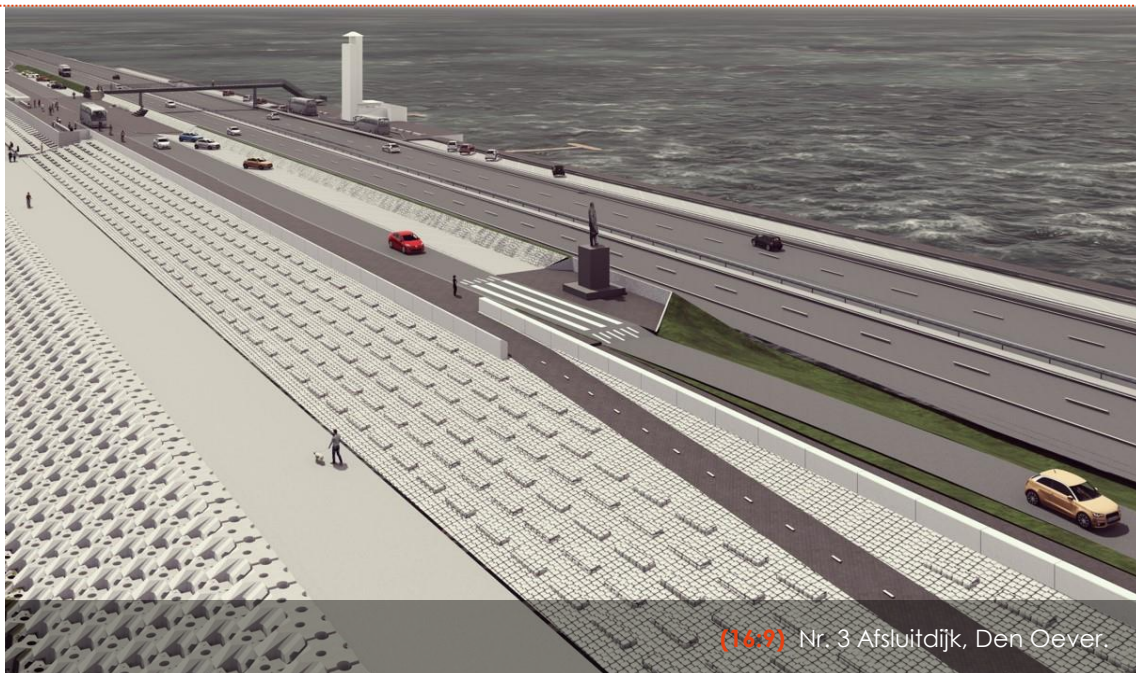
Kramer in 2022 als gemandateerd adviseur betrokken bij de ontwikkeling van plannen voor de Afsluitdijk. Hij informeert de commissie hier met enige regelmaat over.

Op verzoek van de gemeente zijn enkele deskundigen eind 2021/begin 2022 vanuit de commissie betrokken geweest bij de dialoog over het "streefbeeld Agriport A7". Continuïteit en borging van de verdere ontwikkeling van dit gebied wordt belangrijk geacht. Door de gemeente is aangegeven dat een en ander momenteel verder begeleid wordt door de provincie.

Er is een goede samenwerking met de coördinerend plantoelichter Erik Menzl en zijn collega's. Ook met gemeentelijk adviseur erfgoed Astrid Zwaag is regelmatig goed overleg. Er heeft in december 2022 een positief kennismakingsgesprek plaatsgevonden met de nieuwe wethouders, Lilian Peters en Mark Versteeg. De commissie is benieuwd naar de nadere uitwerking van de voornemens, zoals genoemd in het coalitieakkoord "samen bouwen aan vertrouwen", en ziet uit naar het moment dat de Omgevingswet in werking zal gaan treden.

Robbert Jan Wijntjes,

voorzitter Welstandscommissie Hollands Kroon

(16-7) Nr. 3 Afsluitdijk, Den Oever.

Actueel

Nr. 4 Nieuwe Niedorp. Welstandscommissie Hollands Kroon

De Welstandscommissie Hollands Kroon is ook in 2022 in uw gemeente enthousiast pleitbezorger geweest voor ruimtelijke kwaliteit. De gemeenteraad heeft ons de opdracht gegeven te adviseren op basis van de gemeentelijke beleidskaders. Met dit jaarverslag legt de commissie verantwoording af aan de gemeenteraad over de onafhankelijke advisering in 2022.

Naast aandacht voor de bemensing, de werkwijze en de aantallen adviezen presenteren wij een bloemlezing van adviezen waarmee we de gemeenteraad inzicht geven in hoe de gesprekken in onze commissie met initiatiefnemers, ontwerpers en ambtenaren van de gemeente worden gevoerd. We proberen daarbij in beeld te brengen wat het effect is van deze advieswerkzaamheden.

In de meeste gevallen zijn we in staat om in één of meerdere besprekingen te komen tot een positieve advisering, waarbij de inzet is om zo dicht mogelijk te blijven bij de wensen van de initiatiefnemer en ook de gemeentelijke beleidsambities zoveel mogelijk recht te doen. In de praktijk levert dit in de meeste gevallen goede plannen en tevreden initiatiefnemers op. Slechts een enkele keer wordt een aanvraag op grond van onze adviezen geweigerd en meestal is er dan ook iets anders aan de hand, zoals strijd met het bestemmingsplan of ander beleid.

Omgevingswet en verder

De invoering van de Omgevingswet is wederom uitgesteld. Dit neemt niet weg dat de meeste gemeenten in Noord-Holland hebben besloten de cultuurverandering die samenhangt met deze nieuwe wet onverminderd voort te zetten. De voorbereidingen om bestaande processen in het gemeentehuis te moderniseren, meer integraal naar plannen te kijken en ook de kwaliteit van de leefomgeving eerder bij planontwikkeling bespreekbaar te maken, zijn vrijwel overal in volle gang. Experimenten met omgevingstafels en de nieuwe verbrede gemeentelijke adviescommissie zien we vrijwel overal terug. Ook in uw gemeente is de instelling van de gemeentelijke adviescommissie als opvolger van de huidige commissie goed voorbereid. Net als in vrijwel alle gemeenten is in Hollands Kroon gekozen om de commissie een bredere taakomschrijving te geven om een goede omgevingskwaliteit te bereiken.

Er is in de wet een belangrijker plaats ingeruimd voor de cultuurhistorische aspecten. De commissie heeft deze expertises in beginsel in de gelederen en kan anders altijd een beroep doen op één of meerdere specialisten, verenigd binnen de MOOI Noord-Holland erfgoedcommissie.

Met de komst van nieuwe vormen van planbegeleiding wordt ook steeds vaker een beroep gedaan op individuele leden van de adviescommissie om onder

verantwoordelijkheid van de commissie aan vroege planadvisering mee te doen. Hiertoe neemt de commissie een mandaatbesluit. De snelheid en efficiëntie van de advisering kan hiermee toenemen en in geval van twijfel kan de gemandateerde terugvallen op de commissie. Werken onder mandaat komt in Hollands Kroon bijvoorbeeld voor bij de Ruimtelijke vraagstukken omtrent de renovatie en versterking van de Afsluitdijk. Daarnaast worden in Hollands Kroon steeds meer reguliere bouwaanvragen van initiatiefnemers gemandateerd behandeld.

In 2022 hebben in maart de gemeenteraadsverkiezingen plaatsgevonden. Meestal leidt dit ertoe dat wat later in het jaar met de gemeente wordt teruggekeken op het voorgaande jaar. In 2023 zal het jaarverslag over 2022 weer eerder in het jaar onderwerp van gesprek worden. Wellicht is er dan voor nieuwe raadsleden een gelegenheid om met de adviseurs in deze commissie kennis te maken. Bijvoorbeeld via een bezoek aan de vergadering of door middel van een excursie langs bijzondere plannen. Wij werken daar met plezier aan mee.

De druk op de ruimte in Nederland is groot. We willen voldoende duurzame en betaalbare woningen, klimaatbestendige landschappen, meer biodiversiteit en natuurherstel, de omslag naar kringlooplandbouw, overstappen op schone energievoorziening, behoud van ons cultureel erfgoed en onze identiteit. We moeten en willen heel veel op een klein oppervlak. Het lijstje claims is haast oneindig. Dat vraagt om het maken van keuzes, het slim combineren van opgaven en sturing van het Rijk om onze ruimte eerlijk te verdelen....

Goed rentmeesterschap staat hierbij voorop: de balans bewaren tussen het slim omgaan met ruimtevragers en de kwaliteit van onze leefomgeving. Zodat onze kinderen en kleinkinderen ook nog kunnen genieten van een mooi, groen, gezond en leefbaar Nederland, maar ook hun boterham kunnen verdienen en nog een betaalbare woning kunnen vinden.'

Minister Hugo de Jonge; kamerbrief Programma's Uitvoering NOVEX en Mooi Nederland, 6 juli 2022.

In bovenstaand citaat geeft onze Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke ordening (VRO) Hugo de Jonge precies weer waar het in de komende periode in ons compact georganiseerde land om draait. In een verdere aanscherping van de

Nationale Omgevingsvisie (NOVI) introduceert hij de programma's NOVEX en Mooi Nederland, onder andere gericht op verdere gebiedsgerichte concretisering en versnelling van de uitvoering. We zijn alleen goede rentmeesters van ons kwetsbare landschap als we de balans bewaren tussen het slim omgaan met ruimtevragers en de kwaliteit van onze leefomgeving. Het is verheugend dat de rijksoverheid de regio wil nemen en hierbij een belangrijke rol toekent aan de doelstelling van ruimtelijke kwaliteit, goed verwoord in het programma MOOI Nederland.

Onze koepelorganisatie, de Federatie Ruimtelijke Kwaliteit, formuleerde vijf onmisbare punten bij de uitvoering van Mooi Nederland: brede aanpak, voortdurende dialoog, stellingname en regie, laat iedereen meedoen en zie de inrichting van ons land als culturele opgave. Bij dat laatste schrijft de Federatie: 'Mooi Nederland bouwt voort op bestaand Nederland. Dat is het startpunt. Er is geen tabula rasa. Het gaat om een zorgvuldige transformatie van wat bekend, vertrouwd en geliefd is. Het is het respectvol vóórtzetten van de voortdurende verandering die inherent is aan een levende cultuur.

Hierbij is een brede benadering en een vroegtijdige agendering van ruimtelijke kwaliteit cruciaal. Naast gebruikswaarde en belevingswaarde zal ook een steeds grotere rol voor toekomstwaarde centraal staan. Kan iets nog wel mooi kan zijn als het niet ook duurzaam, circulair volhoudbaar is? Het is balanceren, zoals Minister en Gedeputeerde terecht aangeven, van slim zijn én kwaliteit bewaren. Als adviesorganisatie voelen we ons bij dit balanceren, met ruimtelijke kwaliteit als resultante, als een vis in het water.

Nr. 6 Bedrijventerrein De Stek. KJK Architecten

Groot plan

Bedrijventerrein De Stek Wieringerwerf

In welstandsluw gebied stuurt de commissie op continuïteit van het beeld en het voorkomen van verrommeling van het straatbeeld. Het voorkomen van grote contrasten in schaal, vorm en materialisering, terughoudende architectuur met sobere zorgvuldige detaillering en terreininrichting, goede landschappelijke inpassing en onopvallende erscheidingen zijn daarbij de uitgangspunten. Het gaat dan over plannen in dun bebouwde gebieden, vrijstaande objecten in het landschap, maar ook relatief anonieme en dichtbebouwde bedrijventerreinen met grootschalige gebouwen.

Het plan voor vervangende nieuwbouw van 66 bedrijfsunits bevindt zich in zo'm gebied. Bedrijvenlocatie De Stek ligt ingeklemd tussen de snelweg A7 en provinciale weg N204 in Wieringerwerf. Bij de eerste behandeling waren alle gevels en de forse overheaddeuren in de bedrijfsunits voorzien van een contrasterende kleurstelling. Aan de zijde van de ontsluiting, zichtbaar vanaf de provinciale weg, adviseerde de commissie gevels en deuren in gelijke kleur uit te voeren. Door de gekozen kleurstelling van de architect te volgen, maar een subtiel verschil te

maken tussen naar de straat gekeerde en van de straat af gekeerde gevels, heeft het plan op een eenvoudige manier aan kracht gewonnen.

Zo werkt het

Even voorstellen

De Welstandscommissie Hollands Kroon is benoemd door de gemeenteraad en samengesteld uit ervaren en vakbekwame adviseurs met kennis die nodig is binnen de gemeente Hollands Kroon.

Het goed beoordelen van alle ruimtelijke aspecten van een initiatief of plan vraagt kennis, ervaring en vakmanschap. De adviseurs zijn specialisten op het terrein van landschap, stedenbouw, cultuurhistorie en architectuur en zij zijn onafhankelijk ten opzichte van de gemeentelijke organisatie en het gemeentebestuur. In 2022 bestond de commissie uit de volgende adviseurs:

- Robbert Jan Wijntjes, voorzitter
- Natasja Hogen,
gemandateerde,
monumentdeskundige
- Eddo Carels, architectlid

De commissie werd ondersteund door:

- Sebas Baggelaar,
Commissiecoördinator
- Erik Menzl, medewerker Team
Vergunningen
- Astrid Zwaag, Ambtenaar
erfgoed

**“Voor het ontwerp van
een woning levert het
samenbrengen van
programma en locatie
een absolute
meerwaarde op.”**

Uit de serie Het maakbare landschap. Loek Buter

Werkwijze

De gemeente legt de plannen aan de commissie voor in een openbaar toegankelijke vergadering. De vergaderingen vonden in 2022 gedeeltelijk digitaal plaats vanwege de coronacrisis. Niettemin is al het mogelijke gedaan om het openbare karakter van de vergadering in stand te houden. Initiatiefnemers en eventueel hun adviseur en/of ontwerper worden in de gelegenheid gesteld om via een videoverbinding het initiatief toe te lichten. Belanghebbenden en geïnteresseerden kunnen bij de gemeente verzoeken om de behandeling van de plannen te volgen en worden dan toegelaten. De vergaderdata voor uw gemeente vindt u via deze [link](#).

De commissie kan in verschillende samenstellingen adviseren. Zo is het mogelijk om een zo geheten preadvies aan te vragen. Er vindt dan vooroverleg plaats met de commissie op een vroeg(er) moment in het planproces en zo kan haar inbreng nog relatief eenvoudig worden meegenomen door de initiatiefnemer of ontwerper. Daarnaast worden niet alle plannen door de voltallige commissie behandeld.

Plannen kunnen namelijk ook ambtelijk behandeld worden of door de gemandateerde van de commissie.

Van elke planbehandeling, of dit nu gaat om een vergunningaanvraag of om een vooroverleg, stelt de commissie een advies op. We streven ernaar dat het advies begrijpelijk is voor iedereen; helder geschreven en zonder gebruik van onnodig jargon. Bovendien moet het advies juridisch houdbaar zijn. De gemeentelijke plantoelichter zorgt voor het openbaar maken en versturen van de adviezen naar het college, de aanvrager en eventuele andere belanghebbenden.

Beoordelingskaders

Er zijn meerdere gemeentelijke beoordelingskaders waar de commissie rekening mee houdt. De welstandsnota vastgesteld in 2013 door de gemeenteraad, is het belangrijkste. Via deze [link](#) kunt u de welstandsnota voor uw gemeente inzien. Ook bestaat er gemeentelijk erfgoedbeleid. Via deze [link](#) kunt u lezen welk erfgoedbeleid uw gemeente voert. Naast de welstandsnota zijn er ook welstandscriteria opgenomen in beeldkwaliteitsplannen en beheersverordeningen. In veel gevallen is ook het bestemmingsplan en ander ruimtelijke ordeningsbeleid voor de commissie relevant. Deze beleidsstukken kunt u via deze [link](#) vinden.

De beoordelingskaders zijn naar onze mening over het algemeen goed toepasbaar en dragen bij aan de constructieve dialoog die we voeren met initiatiefnemers. De kaders maken duidelijk wat de gemeente wil bereiken met het kwaliteitsbeleid en bieden houvast bij de begeleiding en de beoordeling van plannen.

“Het is boeiend hoe divers de gemeente Hollands Kroon toch is. We hebben zowel te maken hebben met ontwikkelingen in het landelijk gebied, in de bebouwde omgeving en ontwikkelingen langs de kust. ”

- Ambtenaar
gemeente
Hollands Kroon

MOOI DARS

Begin 2021 is het nieuwe door MOOI Noord-Holland ontwikkelde planregistratiesysteem MOOI DARS (Digitaal Advies Registratie Systeem) in gebruik genomen. Deze nieuwe online applicatie is ter vervanging van wCorsys ontwikkeld. wCorsys, dat bijna vijftien jaar dienst deed als registratiesysteem van onze adviezen, was op verschillende onderdelen aan verbetering toe. Daarom is gekozen voor de ontwikkeling van een nieuwe applicatie die het werk veiliger en makkelijker maakt en klaar is voor de toekomst. In drie fasen zijn de gemeenten overgegaan. Vanaf begin 2022 maken alle gemeenten gebruik van MOOI DARS. Er ligt nog veel moois in het verschiet. Zo wordt onderzocht of de adviesaanvraag en terugkoppeling tussen MOOI Noord-Holland en de gemeenten geautomatiseerd kan worden en krijgt MOOI DARS een kaartfunctie waarmee ons advieswerk en de ontwikkelingen in de gemeenten inzichtelijker worden gemaakt. Wij kijken uit naar de verdere ontwikkeling van MOOI DARS.

Nr.15 Dorpsstraat 78. Ralling

Erfgoedplan

Dorpsstraat 78, Nieuwe Niedorp

De rijksmonumentale boerderij van het kop-romp-type aan de Dorpsstraat 78 in Nieuwe Niedorp werd gebouwd in 1865, en uitgebreid in 1882. Het is een gaaf bewaard voorbeeld van agrarische bouwkunst uit de tweede helft van de negentiende eeuw, en maakt prominent onderdeel uit van het dorpslint. Het interieur van de boerderij is voor een groot deel intact, vooral in het woongedeelte. Het staartstuk van de boerderij bevat een zogenaamde 'Zuid-Hollandse' koestal. Tegelijkertijd is de boerderij door gebrek aan onderhoud in zeer slechte technische staat. De commissie was dan ook verheugd om een plan te mogen ontvangen voor de restauratie en herbestemming van het monument, waarbij de boerderij tevens wordt verduurzaamd.

De nieuwe, jonge eigenaren ontwikkelen in samenwerking met TPAHG Architecten een Bed & Breakfast in het voorhuis, inclusief een grote gezamenlijke ruimte. De bestaande structuur van het voorhuis wordt hierbij zoveel mogelijk gerespecteerd. Ook het hooivak tussen de karakteristieke 'vierkantsconstructie' blijft behouden, evenals een groot deel van de oorspronkelijke koestal. Rondom het hooivak en in

In de onderstaande tabellen is onze advisering in 2022 weergegeven in cijfers. Op hoofdlijnen kunnen we concluderen dat de aantallen plannen en behandelingen niet opvallend is gewijzigd, maar dat er wel een verschuiving plaatsvindt in de wijze van adviseren. Zo zijn een deel van de plannen die eerder het advies “niet akkoord, tenzij” of “niet akkoord, nader overleg” zouden krijgen (in 2021 gezamenlijk goed voor ca. 23%), nu voorzien van het nieuw geïntroduceerde advies “akkoord met voorwaarde” (in 2022 5,6%). Dit zorgt voor meer duidelijkheid bij de initiatiefnemers. Hieronder worden de deeltabellen ook nog apart toegelicht.

Aantal aanvragen

In 2022 heeft de Welstandscommissie Hollands Kroon 48 nieuwe aanvragen behandeld. In verband met plannen die meerdere behandelingen nodig hadden, was het totaal aantal planbehandelingen 72. In 2021 waren er 46 aanvragen. Waar het aantal aanvragen dus ten opzichte van vorig jaar nagenoeg gelijk is gebleven, is het aantal herhalingen wel substantieel gedaald, met 35%. Hoewel er niet één duidelijke reden voor deze daling is aan te wijzen, kan de commissie niet anders dan de goede en efficiënte communicatie die in 2022 is ontstaan met verschillende ambtenaren aanwijzen als mogelijke oorzaak.

	2022	2021	2020
Nieuwe aanvraag	48	46	50
Herhaling	24	37	36
Totaal	72	83	86

Aantal behandelingen

In 2022 kon de commissie in 21 gevallen bij de eerste behandeling adviseren akkoord te gaan. In veel gevallen betroffen dit plannen waarvan het eerste ontwerp al voldeed aan het gemeentelijke beleid, zorgvuldig waren uitgewerkt en waarbij een compleet dossier aan de commissie ter beoordeling werd voorgelegd. In sommige gevallen duurde het langer om tot een akkoord te komen, bijvoorbeeld vanwege de complexiteit van een plan of het vroege stadium waarin een (schets)plan werd voorgelegd. Maar ook in die gevallen is altijd tot een positief eindadvies gekomen.

	2022	2021	2020
Akkoord bij eerste behandeling	57%	55%	55%

Akkoord na 2 behandelingen	27%	25%	21%
Akkoord na 3 of meer behandelingen	16%	20%	24%

Aanvraagsoort

De commissie heeft verschillende type plannen in verschillende stadia ter beoordeling voorgelegd gekregen. In 2022 heeft de commissie 62 keer een aanvraag omgevingsvergunning behandeld. Dit betreft het totaal aantal behandelingen, inclusief de herhalingen. Daarnaast zijn er 7 plannen als een zogenaamd preadvies behandeld. Hierbij wordt de commissie al in een vroeg stadium gevraagd om een sturend advies aan de hand van eerste schetsen. Ook is de commissie driemaal gevraagd om een advies over andere, vaak beleidsmatige, vraagstukken. Bijvoorbeeld bij gemeentelijke initiatieven voor de aanwijzing van nieuwe monumenten.

De commissie waardeert het indien zij in een zo vroeg mogelijk stadium bij de planvorming, maar ook bij andere ruimtelijke en beleidsmatige vraagstukken, betrokken wordt.

	2022	2021	2020
Informeel (beleids-)advies	3	3	1
Preadvies	7	8	9
Omgevingsvergunning	62	72	76
Totaal	72	83	86

Thema

Agrarische erven in Hollands Kroon

In het weidse landelijk gebied van Hollands Kroon wisselen rust en seizoensdynamiek van de agrarische activiteiten elkaar af. In het vlakke open land zijn grootschalige bouwwerken ten behoeve van energie- en voedselvoorziening van grote invloed op de ruimtelijke kwaliteit. Bij agrarische bedrijven is er een trend naar uitbreiding en schaalvergroting ingegeven door klimaatmaatregelen, dierenwelzijn, verbreding van activiteiten zoals zorgvoorzieningen en wonen in combinatie met het boerenbedrijf. De Welstandscommissie ziet toe op een goede inpassing van plannen in het landschap met bijbehorende erfinrichting, die rekening houden met cultuurhistorische waarden. Bij ontwikkelingen, ook in welstandsluw gebied en waarbij de gemeente meewerkt aan een afwijking van het bestemmingsplan, speelt het advies een belangrijke rol.

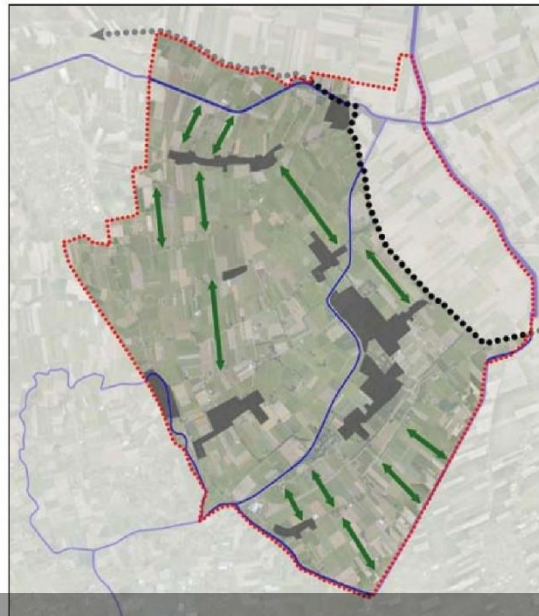
De commissie adviseerde positief over een plan voor de uitbreiding van een stal en mestloods in Winkel. In combinatie met de inrichting van het omliggende boerenerv, dat is voorzien van een pluimvee uitloopruijme met schaduwrijke erfbeplanting, hoogstamfruitbomen, struweelhagen, walnootbomen en een

waterpartij, draagt het plan bij aan de kwaliteit van woon- en werkomgeving en de inpassing in het landschap. De bestaande stolp aan de weg blijft in het plan prominent op het erf aanwezig door de uitbreidingen op het achtererf tegen de bestaande stal te realiseren. De nieuwe hoogstam fruitbomen op het erf naast de stolp leveren een positieve bijdrage aan het karakteristieke beeld van een boerenerf en de ruimtelijke kwaliteit van de omgeving.

Een initiatief voor de bouw van zorgwoningen met dagbestedingsruimte in combinatie met een nieuwe koeienstal en schuur in Hippolytushoef, dat niet passend was in het bestemmingsplan vanwege de woon en zorgfunctie, werd voorgelegd aan de commissie voor advies. De drie schuren, uitgevoerd met een zadeldak in vrijwel identieke materialen en vormgeving, vond de commissie niet passend bij de verschillende functies. Een woonfunctie en verblijfsruimte voor dagbesteding is goed denkbaar op een boerenerf, maar vraagt om een menselijke schaal, contact tussen binnenruimte en omgeving en beschutte buitenruimten. De ontwerper pakte deze suggesties goed op door dakoverstekken, meer open gevels toe te passen en beschutte buitenruimten te voorzien van veranda's en hagen. Het plan heeft hierdoor aan gebruikskwaliteit voor de gebruikers gewonnen en ruimtelijke kwaliteit toegevoegd aan de omgeving.

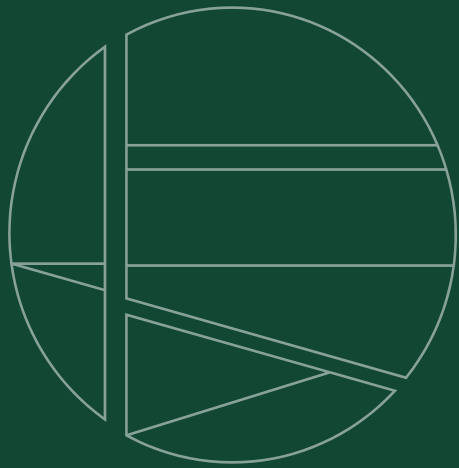

Figuur 19. Aandrijvingslandchap

Figuur 20. Oude zeekeetlandchap

Nr.20 Analyse landschapstyperingen rond Nieuwe Niedorp. Uit Beeldkwaliteitsplan 2013

De advisering

De adviezen zijn openbaar en worden uitgebracht aan het college van B&W. In het jaar 2022 zijn alle adviezen van de commissie overgenomen door het college van B&W.

Tussen de reguliere behandelingen zitten zo nu en dan opmerkelijke aanvragen of plannen die de commissie aan het denken zet.

De commissie wijst met name op een aanvraag voor het plaatsen van een stacaravan die fungeert als een woning op een erf. Waar deze ontwikkelingen over het algemeen ongewenst zijn, omdat zij leiden tot een verrommeling van de openbare ruimte, kon de commissie in dit specifieke geval na overleg met de aanvragers akkoord gaan met tijdelijke plaatsing. De stacaravan is namelijk bedoeld als mantelzorgwoning. Wel zijn er heldere afspraken gemaakt over de plaatsing en duur van de plaatsing.

Ondersteunende activiteiten

De adviseurs van MOOI Noord-Holland doen meer dan hun werk in de gemeentelijke adviescommissies. Wij ondersteunen vrijwel alle gemeenten in Noord-Holland bij het behoud en de ontwikkeling van omgevingskwaliteit en vanuit het Steunpunt Monumenten en Archeologie, een taak die MOOI Noord-Holland uitvoert in opdracht van de provincie, zijn diverse bijeenkomsten over onder andere actuele erfgoedthema's en werken met de Omgevingswet georganiseerd. Hierbij waren onder andere medewerkers van de gemeente Hollands Kroon aanwezig.

Daarnaast hebben wij voor Hollands Kroon de volgende ondersteunende activiteiten uitgevoerd:

- Paul Kramer maakt namens de gemeente al enkele jaren deel uit van het kwaliteitsteam van de Afsluitdijk. Hoewel de ontwikkelingen inmiddels grotendeels in de uitvoeringsfase zitten, is Paul nog steeds betrokken bij knelpunten die tijdens de uitvoering aan het licht komen. Hij rapporteert op regelmatige basis zijn bevindingen en ervaringen aan de commissie.
- MOOI Noord-Holland is betrokken bij gesprekken over de landschappelijke inpassing van Agriport A7 en het opstellen van een bijbehorend document 'Streefbeeld Agriport A7'. Er is bij een grote groep betrokkenen veel betrokkenheid en enthousiasme om bij te dragen aan de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit bij het verder ontwikkelen van deze en vergelijkbare locaties. De betrokkenheid kreeg vorm met bijdragen van de voorzitter van de welstandscommissie en van een onafhankelijk landschapsarchitect.
- De adviseurs van MOOI Noord-Holland zijn in 2022 betrokken bij de aanwijzing van nieuwe monumenten in de gemeente. Dit maakt deel uit van een

gemeentelijk initiatief, waarbij in 2021 en 2022 in twee fases verschillende panden zijn geselecteerd voor aanwijzing.

Hoe is het met?

Brede School, Hippolytushoef

Al eerder werd de nieuwe Brede School aan de Elft in Hippolytushoef, ontworpen door BRT Architecten, besproken in het jaarverslag. Inmiddels is de bouw van de school afgerond en hebben de leerlingen hun intrede genomen. De school werd gebouwd op de locatie van een andere school, De Kei, maar dit gebouw was niet geschikt om modern onderwijs in te geven en werd daarom voor een groot deel gesloopt.

Het resterende deel van het oorspronkelijke gebouw vormt nu het karakteristieke front van het complex aan de Elft. In dit bouwdeel zijn met name de ondersteunende functies ondergebracht. In de nieuwbouw zijn verschillende leerpleinen gerealiseerd met daaromheen de lesruimten gepositioneerd. In het ontwerp van de school is een eigentijdse uitstraling gecombineerd met de regionale kenmerken van het bestaande gebouw. Hiermee is aan de Elft een

nieuw baken voor het dorp ontstaan, waarin oud en nieuw op een bijzondere wijze met elkaar zijn vervlochten.

Nr.22 Brede School Hippolytushoef, render tijdens ontwerproces. BRT Architecten

Nr.23 Brede School Hippolytushoef. Welstandscommissie Hollands Kroon

Evaluatie en aanbeveling- en

Als onafhankelijk adviseur dragen wij bij aan een goede omgevingskwaliteit in uw gemeente. Die zorg delen we samen met de initiatiefnemers en met u. Elk jaar bespreken we tijdens een evaluatiegesprek met de portefeuillehouder de belangrijkste ontwikkelingen binnen uw gemeente en formuleren we aandachtspunten voor de toekomst. Op 22 mei 2023 vond dit jaarlijkse evaluatiegesprek plaats over het jaar 2022. De belangrijkste uitkomsten van dat gesprek zijn:

- Het aantal plannen dat in Hollands Kroon aan de commissie wordt voorgelegd neemt toe in aantal en in complexiteit. Het is een teken van een toenemende aandacht voor ruimtelijke kwaliteit binnen het college. Het huidige beleid wordt daarom ook herijkt. Hierin zijn al een aantal stappen genomen.
- Het recent ingevoerde strippenkaart-systeem voor principeverzoeken, waarbij complexere of monumentenplannen in een vroeg stadium en vooroverleg kunnen ontvangen voor richtinggevend advies, leidt tot positieve reacties bij gemeente en initiatiefnemers.
- Te verwachten ontwikkelingen binnen de gemeente zijn de opkomst van fabrieksmatig bouwen, nieuwe vraagstukken over verduurzaming van monumenten en een herijking van de welstandsnota.

Overige aanbevelingen door de commissie

De Welstandscommissie Hollands Kroon doet - vanuit haar ervaringen en inzichten - nog de volgende aanbevelingen:

- Verduurzaming en het klimaat zijn actuele thema's die steeds zichtbaarder en ingrijpender aanwezig zijn. De steeds groter wordende vraag naar zonnepanelen, warmtepompen en windmolens heeft een grote impact op de bebouwde omgeving en het landschap, maar ook veranderingen in gebruik van materialen (duurzaam geproduceerd en hernieuwbaar) en maatregelen voor de biodiversiteit brengen steeds nadrukkelijker veranderingen met zich mee. Voor dit soort ingrepen zijn op dit moment nog geen criteria in beleidsstukken opgenomen. De commissie adviseert om actief aan de slag te gaan en na te denken over de gevolgen en inpasbaarheid van deze veranderingen bij het opstellen van bijvoorbeeld beeldkwaliteitsplannen en nota's. Uiteraard is de commissie bereid om mee te denken over het thema en te ondersteunen waar mogelijk.
- Het lijkt de commissie van belang om de geldende beeldkwaliteitsplannen en beheersverordeningen door de gemeenteraad te laten vaststellen als onderdeel van de welstandsnota conform artikel 12a van de Woningwet, vóór ingangsdatum van de Omgevingswet. Op deze manier blijven onder de Omgevingswet aanvullingen van de welstandsnota geldig; ze gaan mee in de

bruidsschat. Daarmee zijn deze beeldkwaliteitsplannen niet alleen stimulerend en inspirerend voor initiatiefnemers, maar ook verankerd in het gemeentelijke beleid en bruikbaar als beoordelingskader voor de gemeente en de commissie. MOOI Noord-Holland stelt haar knowhow graag ter beschikking.

- In het nieuwe gemeentelijke instrumentarium en met name in de omgevingsvisie en het omgevingsplan worden nieuwe kaders, doelen en regels ontwikkeld. Uw commissieleden – onze adviseurs – worden graag betrokken bij de ontwikkeling van deze kaders. We hebben inmiddels ruime ervaring opgedaan bij het ontwikkelen van nieuwe minder gedetailleerde en op maatschappelijke doelen en rendement gebaseerde kaders. Deze knowhow stellen we graag ter beschikking.
- Bovendien zien wij dat er belangrijke aspecten kunnen meeliften bij de advisering. Een belangrijke factor voor ruimtelijke kwaliteit is de toekomstwaarde. Het belang hiervan zal de komende jaren uiting krijgen in een grotere aandacht voor duurzaamheid, biodiversiteit, klimaatadaptatie, natuur inclusief bouwen, respect voor landschap, water en bodem, en op het sociale vlak toename van de aandacht voor participatie en kansengelijkheid. Het zijn onderwerpen die onze adviseurs zich als specialisten eigen maken om als vanzelfsprekend bij de advisering te betrekken.
- Er speelt op dit moment veel als het gaat om de verankering van erfgoed in het toekomstige omgevingsbeleid en dit vergt veel van de erfgoed specialisten bij gemeenten. Onze ervaring is dat er op veel plekken tekort aan capaciteit is. Bovendien is menskracht moeilijk te vinden. Met het Steunpunt Monumenten & Archeologie Noord-Holland proberen we waar het kan binnen bepaalde grenzen ondersteuning te bieden. Laat vooral weten wanneer hulp gewenst is.

Tot slot

Met dit jaarverslag geven we inzicht in de manier waarop de Welstandscommissie Hollands Kroon aan de hand van de geldende beleidskaders adviseert over goede omgevingskwaliteit binnen uw gemeente. Dit is een doel waar wij ons graag voor inzetten en aan bijdragen. We doen dat zoveel mogelijk in het openbaar en in dialoog met betrokkenen.

De plannen in dit jaarverslag zijn slechts een greep uit de vele uiteenlopende plannen waarover de commissie dit jaar heeft mogen adviseren. Wij nodigen u van harte uit om in 2023 (digitaal) bij ons binnen te lopen en zelf te ervaren hoe boeiend en genuanceerd de advisering over omgevingskwaliteit is.

Arie Keppler Prijs 2022

ARIE
KEPPLER
PRIJS 2022

Colofon

Auteur

Sebas Baggelaar + Welstandscommissie Hollands Kroon

Met bijdragen van

Robbert Jan Wijntjes, voorzitter + Natasja Hogen, monumentendeskundige + Eddo Carels, architectlid Welstandscommissie Hollands Kroon

Jef Mühren, directeur MOOI Noord-Holland

Sanne van Zoest, communicatiemedewerker MOOI Noord-Holland

Bo Jonk, commissiesecretaris en projectmedewerker Erfgoed MOOI Noord-Holland

Alkmaar, februari 2023

Basisontwerp

Funcke Creatieve Partners

Uitwerking

Peter Koomen

MOOI Noord-Holland adviseurs omgevingskwaliteit

Emmastraat 111

1814 DP Alkmaar

072-520 44 59

info@mooinoord-holland.nl

www.mooinoord-holland.nl

@MOOI_NH